

Brüsszel, 2017. december 6.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszámok:

2016/0131 (COD)
2016/0132 (COD)
2016/0133 (COD)
2016/0222 (COD)
2016/0223 (COD)
2016/0224 (COD)
2016/0225 (COD)

15057/1/17
REV 1

ASILE 95
ASIM 131
CSC 282
EURODAC 46
ENFOPOL 580
RELEX 1040
CODEC 1934

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Biz. dok. sz.:	8715/1/16 REV 1 ASILE 11 CODEC 613 11318/1/16 REV 1 ASILE 28 CODEC 1078 11316/16 ASILE 26 CODEC 1076 + ADD 1 11317/16 ASILE 27 CODEC 1077 + ADD 1 + ADD 2 8765/1/16 REV 1 ASILE 13 EURODAC 3 ENFOPOL 132 CODEC 630 8742/16 ASILE 12 CODEC 619 11313/16 ASIM 107 RELEX 650 COMIX 534 CODEC 1073
Tárgy:	A közös európai menekültügyi rendszer reformja és az áttelepítés a) A dublini rendelet: Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról (átdolgozás) (első olvasat) b) Irányelv a befogadási feltételekről: Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról (átdolgozás) (első olvasat) c) Kvalifikációs rendelet: Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról, továbbá a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-i 2003/109/EK tanácsi irányelv módosításáról (első olvasat) d) Rendelet a menekültügyi eljárásokról: Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Unión belüli nemzetközi védelemre vonatkozó közös eljárások létrehozásáról, valamint a 2013/32/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről (első olvasat) e) Az Eurodac-rendelet: Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete [az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló 604/2013/EU rendelet] hatékony alkalmazása érdekében az ujjnyomatok összehasonlítását, valamint a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek azonosítását szolgáló Eurodac létrehozásáról, továbbá a tagállamok bűnüldöző hatóságai és az Europol által az Eurodac-adatokkal való bűnüldözési célú összehasonlítások kérelmezéséről (átdolgozás) f) Rendelet az EU Menekültügyi Ügynökségéről: Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségéről és a 439/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (első olvasat) g) Rendelet az uniós áttelepítési keretről: Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az uniós áttelepítési keret létrehozásáról, valamint az 516/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (első olvasat) = Jelentés az elért eredményekről

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2016. május 4-én és július 13-án összesen hét jogalkotási javaslatot nyújtott be, melyek mindegyike a közös európai menekültügyi rendszer reformjára irányul. E jogalkotási csomag a következőkből áll: a dublini rendelet és az Eurodac-rendelet átdolgozása, az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének létrehozásáról szóló rendeletjavaslat, a közös uniós menekültügyi eljárás bevezetéséről szóló rendeletjavaslat, a kvalifikációs rendeletjavaslat, a befogadási feltételekről szóló irányelv átdolgozása, valamint az uniós áttelepítési keret létrehozásáról szóló rendeletjavaslat.

Az észt elnökség folytatta a fenti javaslatok vizsgálatát, amely a holland elnökség alatt kezdődött, majd a szlovák és máltai elnökség alatt folytatódott. Az elért eredményekről szóló mostani jelentés az október 13-án a Tanács elé terjesztett, a 12802/17 dokumentumban foglalt előző jelentésre épül.

II. A DUBLINI RENDELET

Eleget téve az Európai Tanács többszöri az irányú kérésének, hogy történjen előrehaladás az EU menekültügyi politikája terén, és építve a máltai elnökség alatt elért eredményekre, az észt elnökség folytatta a megbeszéléseket annak érdekében, hogy sikerüljön közelebb kerülni egy olyan megállapodáshoz, amely megteremti a megfelelő egyensúlyt a felelősségvállalás és a szolidaritás között, és biztosítja, hogy a rendszer ellenállóképes legyen az esetleges jövőbeli válságokkal szemben. A delegációkkal folytatott kétoldalú egyeztetések során az észt elnökség megkísérelte megszilárdítani a megállapodást azon stabilabb elemekre vonatkozóan, amelyekre nézve nagyobb fokú konszenzus alakult ki, azokkal a kérdésekkel kapcsolatban pedig, ahol addig nem lehetett kompromisszumra jutni, a lehető legszélesebb körű egyetértés kialakítására törekedett.

A megbeszélések középpontjában egyebek mellett azon főbb szolidaritási intézkedések részletei álltak (pl. a szolidaritási intézkedések életbe léptetésére vonatkozó küszöbérték, az allokálandó létszám teljes felső határa, az allokálandó menedékkérők csoportjainak összetétele stb.), amelyek elfogadására sor kerülhet, amennyiben valamely tagállam menekültügyi rendszerére jelentős migrációs nyomás nehezedik.

A máltai elnökség általános következtetése továbbra is érvényes: a várakozások szerint a megreformált közös európai menekültügyi rendszer biztosítani fogja a megfelelő egyensúlyt a felelősségvállalás és a szolidaritás között. A tagállamoknak továbbá teljeskörűen végre kell hajtaniuk az uniós vívmányokat. A rendszernek hatékonnak kell lennie, el kell kerülnie azt, hogy bevándorlásra ösztönző tényezőket teremtsen, és vissza kell szorítania a továbbutazást, továbbá hatékonyan és eredményesen biztosítani kell a szolidaritást, amikor és ahogy arra szükség van, különösen akkor, ha valamely tagállamra aránytalan migrációs nyomás nehezedik.

Emellett a tagállamok széleskörűen egyetértettek azzal, hogy a szolidaritást és a felelősségvállalást azok tágabb összefüggésében kell értelmezni. A migrációs és menekültügyi politika belső és külső elemeinek ki kell egészíteniük egymást a harmadik országbeli állampolgároknak vagy a hontalan személyeknek az uniós tagállamokba való tömeges beáramlásából származó válságok megelőzése érdekében. Az uniós menekültügyi és visszaküldési eljárásoknak gyorsnak és hatékonnak kell lenniük, különösen abban az esetben, ha a személyek biztonságos harmadik országból érkeznek vagy kérelmük – például azért, mert biztonságos származási országokból érkeztek – nyilvánvalóan megalapozatlan. Ezen túlmenően a hatékony visszaküldési eljárás nemcsak a jól működő migrációkezelési rendszer része, hanem kulcsfontosságú tényezője a nemzetközi védelemre nem szoruló azon potenciális migránsok felé irányuló hiteles kommunikációnak is, akik vállalkozni akarnak a Földközi-tengeren keresztül vezető veszélyes útra.

A 2017. október 19-i következtetéseiben¹ foglaltaknak megfelelően az Európai Tanács vissza kíván térni erre a kérdésre a decemberi ülésén, és igyekszik konszenzusra jutni 2018 első felében.

¹ EUCO 14/17.

III. IRÁNYELV A BEFOGADÁSI FELTÉTELEKRŐL

A befogadási feltételekről szóló irányelv átdolgozására irányuló javaslat vizsgálatát a menekültügyi munkacsoport kezdte meg, ez év júliusa óta pedig az IB-tanácsosok foglalkoznak vele. Az elnökség kompromisszumos javaslatokat nyújtott be a leginkább vitás kérdésekkel, különösen a továbbutazás megakadályozását célzó intézkedésekre vonatkozó rendelkezésekkel, ezen belül a tartózkodási hely kijelölésével, a munkavállalással, valamint a befogadás anyagi feltételeinek csökkentésével vagy megvonásával, továbbá a kísérő nélküli kiskorúakra vonatkozó rendelkezésekkel kapcsolatban. Ez a stratégia sikeresnek bizonyult, és a Coreper 2017. november 29-i ülésén az elnökség széles körű támogatással megbízást kapott arra, hogy tárgyalásokat kezdjen az Európai Parlamenttel. Az első háromoldalú egyeztetésre 2017. december 12-én kerül sor.

IV. KVALIFIKÁCIÓS RENDELET

Az ész elnökség alatt, 2017. július 19-én a Coreper elfogadta az Európai Parlamenttel folytatandó tárgyalásokra vonatkozó részleges tárgyalási megbízást. A Coreper 2017. november 29-én – megközelítőleg egyhangú támogatással – megállapodott a megbízás kibővítéséről, és a „családtagok” fogalommeghatározásának beillesztéséről. A megbízás – egyelőre – nem terjed ki azokra a rendelkezésekre, amelyek kereszthivatkozásokat tartalmaznak a közös európai menekültügyi rendszerre vonatkozó csomag többi javaslatára. A nemzetközi védelemben részesülő személyek számára nyújtandó különböző információkat tartalmazó új mellékletről a tanácsi előkészítő szervek keretében még megbeszéléseket kell folytatni, ennél fogva ez a melléklet még nem szerepel a megbízásban. Az ész elnökség folytatni fogja arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megállapodás szülessen a mellékletről.

Az Európai Parlamenttel 2017 szeptemberében megkezdődtek a tárgyalások. Eddig három alkalommal került sor háromoldalú egyeztetésre, illetve ennek ülései között számos szakmai értekezletre. A negyedik háromoldalú egyeztetésre a tervek szerint december 12-én kerül sor. Az első megbeszélések során – egyebek mellett – a következő érzékeny kérdések kerültek középpontba: a két jogállás (menekültek és a kiegészítő védelmi jogállással rendelkező személyek) közelítése, a tartózkodási engedélyek érvényességi ideje, a belföldi védelem alternatívája és annak alkalmazása, a jogállás felülvizsgálatának kötelező jellege, a nemzetközi védelemben részesülő személyeknek biztosítható azon lehetőség, hogy ezen jogállásuknak a jogosultságuk megszűnése alapján történő visszavonását követően még három hónapig a tagállam területén maradhassanak („türelmi idő”). Ezekben a kérdésekben a Tanács és az Európai Parlament álláspontja nagyon különböző, ezért a tárgyalások a vártnál lassabb ütemben haladtak, és a legfontosabb kérdésekben nem sikerült konkrét kompromisszumra jutni.

Az elnökség célja, hogy hivatali ideje lejártáig az Európai Parlamenttel a lehető legjobban előrehaladjanak a tárgyalások. A megbeszéléseket azonban a bolgár elnökség alatt is folytatni kell.

V. AZ ELJÁRÁSOKRÓL SZÓLÓ RENDELET

Az észt elnökség szeptember elején befejezte a menekültügyi eljárásokról szóló rendeletre vonatkozó teljes javaslat első vizsgálatát. December elején fejeződött be a vizsgálat második fordulója, amelyben a menekültügyi munkacsoport megvitatta az elnökség által előterjesztett kompromisszumos javaslatokat.

2017 júniusában az Európai Tanács egyértelmű megbízást adott a Tanácsnak arra vonatkozóan, hogy a menekültügyi eljárásokról szóló rendeletre irányuló bizottsági javaslatot – a biztonságos harmadik ország fogalma tekintetében – igazítsa hozzá a genfi egyezményből és az elsődleges uniós jogból fakadó hatályos követelményekhez. Az elnökség 2017. szeptember 28-án irányadó vitát tartott erről a kérdésről a SCIFA keretében annak meghatározása céljából, hogy mi lenne a leghatékonyabb módja e megbízás teljesítésének. A tagállamok megítélése szerint a biztonságos országról szóló rendelkezésekre vonatkozó kompromisszumos javaslatoknak az elnökség által előterjesztett tervezete összhangban áll a megbízással. Ugyanakkor a teljes megállapodáshoz további megbeszélésekre van szükség a témában.

VI. AZ EUODAC-RENDELET

Az átdolgozott Eurodac-rendeletről folytatott intézményközi tárgyalások 2017 szeptemberében kezdődtek, mégpedig a Coreper keretében 2017. június 15-én elfogadott bővített tárgyalási megbízás és a LIBE bizottság keretében 2017. május 30-án tartott szavazás eredménye alapján. Eddig három alkalommal került sor háromoldalú egyeztetésre és az ütemezésben a jelenlegi elnökség hivatali idejének lejárta előtt még egy egyeztetés szerepel. Jóllehet a társjogalkotók az átdolgozott rendelet rendelkezéseinek többsége tekintetében képesek voltak közös nevezőre jutni, a Tanács és az Európai Parlament véleménye továbbra is eltér a menedékkérőkre vonatkozó adattárolási időtartamok hosszának kérdésében. Emellett a tárgyalások során problémás kérdésnek bizonyultak a biometrikus adatok szolgáltatására vonatkozó kötelezettség nem teljesítésének következményeivel foglalkozó rendelkezések is. A lezáratlan kérdések megvitatása folytatódni fog annak érdekében, hogy lehetőség szerint a következő – december 12-i – háromoldalú egyeztetések keretében sikerüljön megállapodni róluk. Ezen túlmenően az Európai Parlamenttel az áttelepített személyek adatainak az Eurodacba való beviteléről folytatandó tárgyalásokra vonatkozó megbízás teljesítése érdekében az elnökség reméli, hogy még a hivatali ideje lejárta előtt jóváhagyás céljából be tudja nyújtani a megfelelő módosításokat a Corepernek.

VII. AZ EURÓPAI UNIÓ MENEKÜLTÜGYI ÜGYNÖKSÉGÉRŐL SZÓLÓ RENDELET

Azt követően, hogy a Tanácsban 2016. december 20-án részleges általános megközelítésről sikerült megállapodni, a máltai elnökség 2017 januárjában tárgyalásokat kezdett az Európai Parlamenttel. A számos szakértői szintű találkozó és háromoldalú egyeztetés eredményeként a máltai elnökség a június 28-i háromoldalú egyeztetés során megállapodásra jutott a szöveg rendelkező részéről. Az észt elnökség folytatta a szakértői szintű munkát annak érdekében, hogy a preambulumbekendéseket hozzáigazítsa a javaslat főszövegéhez, és erről megállapodást ért el az Európai Parlamenttel. A Coreper december 6-án nyugtázta az Európai Parlamenttel elért megállapodást, amely a javaslat szövegének egészére vonatkozik, de nem terjed ki a szögletes zárójelben szereplő szövegre, amely hivatkozásokat tartalmaz a közös európai menekültügyi rendszerre vonatkozó csomagban szereplő más javaslatokra. Számos tagállam növelni tudta a javaslatban előírányzott 500 fős menekültügyi szakértői készenléti állományhoz való hozzájárulásra vonatkozó vállalását.

VIII. ÁTTELEPÍTÉSI RENDELET

Az IB-tanácsosok az észti elnökség alatt folytatták a megbeszéléseket az áttelepítési keretről szóló rendeletjavaslatról, továbbá szeptember 18-án, október 3-án és november 7-én megvizsgálták a kompromisszumos javaslatok tervezetét. A Coreper november 15-én egyhangú megbízást adott az észti elnökségnek az Európai Parlamenttel folytatandó tárgyalások megkezdésére.

A bizottsági javaslat a nemzetközi védelemre szoruló, harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek befogadásának fő eszközeként csak az áttelepítésről rendelkezett. Az Európai Parlamenttel folytatandó tárgyalásokra szóló megbízás elfogadott szövegének kidolgozói figyelembe vették a tagállamok által felvetett aggályok túlnyomó részét, emellett a szöveg rugalmasabb és tartalmazza a „humanitárius befogadást” is. Figyelembe véve a delegációk egy része által gyakran hangoztatott aggályokat, a szöveg egyértelműen kimondja azt is, hogy az áttelepítés önkéntes jellegű.

Az Európai Parlamenttel tartott első háromoldalú egyeztetésre december 13-án kerül majd sor. A bolgár elnökség folytatja majd a tervezettel kapcsolatos tárgyalásokat 2018 első feléve során.

IX. KONKLÚZIÓ

Felkérjük a COREPER-t és a Tanácsot, hogy nyugtázza ezt az elért eredményekről szóló jelentést.
